63ste Jaargang No. 5138

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

Woensdag 18 Juni 1947

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld

REDACTIE:
Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad
Adres: Consciëntiesteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntie steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. F. Croes, Postbus 14, Oranjestad, tel. 38

De reis van Bevin een succes

Frankrijk en Engeland werken een plan uit tot herstel van Europa

Truman over de taak van de Verenigde Staten

REIS VAN BEVIN NAAR PARIJS.

Vergezeld van 8 regeringsexperts vertrok de Minister van Buitlandse Zaken Bevin, van het Norholt vliegveld, naar Parijs om daar besprekingen te gaan voeren met de Franse regeringskringen die hij betreffende de plannen van Marshall in Parijs zou gaan voeren, verklaarde hij: „Ik ben heel mijn leven zo erg optimistisch geweest dat het nu wel eens tijd wordt dat ik wat voorzichtiger ging worden. Toen men hem vroeg of hij grote positieve resultaten verwachtte, antwoordde hij. „Wie zou het kunnen weten". Hij is vergezeld van de experts der Ministeries van voedsel voorziening, economische zaken en handel. Hij kwam om 15.10 uur op het Le Bourget te Parijs. Hedenavond zullen Bevin en Bidault een aanvang maken met hun eerste besprekingen. Maar het eigenlijke werk begint pas morgen.

Op een lunch waar aan de President van Frankrijk Auriol aanzat, welke lunch werd aangeboden door de buitenlandse persagentschappen hield de President een rede, waarin hij te kennen gaf dat Frankrijk blij is het initiatief van Marshall en hij noemde het plan tegelijk stoutmoedig en wijs. Hij zeide: „Nu heeft het licht het pad naar de vrede verlicht, en Frankrijk dat al de jaren door zo wel op economisch als op het politiek terrein erop uit geweest is de samenwerking tussen de volken te verenigen zal ervoor zorgen dat de vlam van dat licht, wat nu het pad naar de vrede verlicht niet zal worden uitgedoofd.

De A.P.-correspondent Joseph Dynan meldt uit Parijs dat Frankrijk en Engeland aan een gemeenschappelijk program voor de reconstructie van Europa zijn begonnen. In antwoord op het aanbod van Amerika om een gecoördineerde hulp te bieden aan het vasteland van Europa de topleiders en de experts van beide naties waren voor het eerste formele contact verenigd. Het was de eerste werk zitting. Er had een diner plaats op de Engelse ambassade en Bevin? Ramadier zowel als Bidault leidde de delegaties in. Er hadden geen biezondere plechtigheden plaats. Eerder in de middag had Bevin een conferentie met de Engelse gezant Alfred Duff Cooper en andere officiële personen die te Parijs verblijven (Parijs, (AP) 17.6).

NU REEDS EEN ACCOORD?

Bevin en Bidault bereikten een accoord in zake de Franse voorstellen voor een reconstructie van Europa (Parijs, (AP) 17.6).

SPECIALE ZITTING.

Een zegsman uit regeringskringen vertelde, dat Attlee morgen een speciale zitting voor het kabinet zal uitschrijven, om te horen wat Bevin rapporteert over zijn reis naar Parijs.

REIS VAN TRUMAN.

Ook Truman ging weer op reis. Hij vertrok nl. per speciale trein van Washington naar Prince Town in New Jersey om een rede te houden bij gelegenheid van de herdenkingsvergadering van het 200 jarig bestaan van de Universiteit in die stad.

Truman zal er het ere-doctoraat ontvangen. Latere berichten melden ons, dat Truman in zijn rede erop wees dat Amerika aan de vrije naties heeft hulp verleend om te weerstaan aan de druk van de totalitaire staten. Hij noemde de algemene dienstplicht een volstrekte noodzakelijkheid en wees erop dat men lang moet bedenken, dat al deze mensen niet slechts getraind worden om de oorlog te winnen maar ook om de oorlog te voorkomen. De President ontving het eredoctoraat in de rechten. De President begon zijn speech dank brengend aan de Princetown universiteit voor het ontvangen eredoctoraat, terwijl hij te kennen gaf dat volgens hem de rol van de Verenigde Staten in de moderne tijd sterk is veranderd, en dat, meer dan in welke tijd ook. Wij hebben verantwoordiging te dragen voor heel de wereld en voor de continenten. Ons volk vertrouwt dat de regering pal zal staan als bewaker van onze democratische idealen en het vertrouwt erop dat de regering een instrument is waardoor wij de vrede kunnen bewaren. Hij wees erop dat alles moet gebaseerd zijn op een gelijkheid van burgerstand (Princetown, (AP) 17.6).

BURMA.

Met algmene stemmen heeft het wetgevend lichaam in de stad Rangoon het voorstel aangenomen om Burma te verklaren tot een onafhankelijke en souvereine republiek welke bekend zal staan als „de Unie van Burma". De kamer sprak de hoop uit dat de overdracht van de macht uit handen der Britten geen moeilijkheden met zich mee zal brengen en in een hartelijke sfeer zal verlopen (Rangoon, (AP) 17.6).

UIT ROME.

President de Gasperi heeft in de kamer bekend gemaakt dat de voorlopige President van Italië

DE NICOLA
Wilde aftreden.

de Nicola de wens heeft te kenne gegeven om af te treden (Rome. (AP) 17.6).

DE NICOLA BLIJFT AAN.

De premier de Gasperi en de voorzitter van de kamer Umberto Terracini hebben twee uur lang gepraat met de president de Nicola, die een verzoek om ontslag heeft ingediend, Hij heeft er tenslotte toe ingestemd om nog voor een tijdje president te blijven. Hij zal wachten totdat de kamer een nieuwe president kiest (Rome, (AP) 18.6).

CARAIBISCH GEBIED.

De voorzitter A. J. Pasch van de Caribbean shipping conferentie verklaarde zich verheugt met de benoeming van Carlos Bermudez als coördinator voor de Colombiaanse havens. Hij ziet dit als een juiste daad van de Colombiaanse regering en hij gelooft dat spoedig de condities van Cartagena en Barranquilla zullen worden verbeterd. Toen men hem vroeg of de verbetering van de havenfaciliteiten in deze plaatsen de overscheping zal verminderen of zelfs geheel zal doen ophouden, antwoordde hij dat in deze zaak zeker verandering komt. De commissie zal de volgende drie jaren over de havencondities van de Colombiaanse havens spreken (New York, (AP) 17.6).

OPSTAND IN PARAGUAY.

Officiële bronnen melden dat het de regering de stad Pedro Juan Caballero op de opstandelingen heeft heroverd. Het waren Braziliaanse kringen die de herovering bevestigden. De stad ligt bij de Braziliaanse grens. De rebellen hadden die stad vrij spoedig na de opstand in handen, nadat het verzet op 7 Maart jl. een aanvang had genomen. (Asuncion, (AP) 17.6).

OUDE GLORIE.

Met al de glorie van voor de oorlog zijn heden de beroemde Ascot-rennen geopend. De Koninklijke familie was erbij tegenwoordigd. Zij kwamen in open landouwers naar het sportveld. De heren waren in ochtendkleding terwijl de dames in de nieuwste mode van Engeland getooid waren. Sommige dames verschenen naar de nieuwste mode zonder hoed (Ascot, (AP) 17.6).

GEFUSILLEERD.

De voormalige chef van Vichy regering Max Knipping die de zorg had voor de zgn. veiligheidspolitie tijdens de bezetting stierf de dood voor een vuurpeleton (Parijs, (AP) 18.6).

EEN MOEILIJKE VLUCHT.

Een groep uitgevers en publicisten vertrok per Constallation naar Londen. Op hun vlucht van Ierland naar Londen raakte een der vier motoren defect, het vliegtuig landde echter veilig (New York, (AP) 18.6).

DUINKERKEN BEVESTIGD.

Vlak voor de reis naar de conferentie van Moskou sloot Bevin met Bidault een verdrag, dit verdrag werd in een zitting van het kabinet, waarbij ook de president Auriol aanwezig was bevestigd, Bidault zal nu spoedig naar Londen vertrekken om het verdrag verder te ratificeeren (Parijs, (AP) 18.6).

STAKING IN AMERIKA.

In Amerika zijn de schepelingen van ongeveer 700 schepen in staking gegaan. Echter kon melden, dat de besprekingen tot een overeenkomst goede voortgang maken. In San Francisco meldde een der leiders van de vakbonden, dat op de voornaamste punten reeds overeenkomst is bereikt (New York, (AP) 18.6).

ALLEMAAL OP DE BEURT.

Morgen zullen in Parijs ook de bedienden bij de banken in staking gaan als er vandaag althans niet een accoord bereikt wordt (Parijs, (AP) 18.6).

CONCERT.

De Braziliaanse pianiste Soares trad in Parijs met zeer veel succes op zijn wisselde haar klassiek programma Mozart en Schuman stonden op het programma, af met Braziliaanse muziek (Parijs, (AP) 18.6).

het nieuws van vandaag

De samenwerking tussen Engeland en Frankrijk gaat zeer goed. Is het de nood die ze samenbrengt? We zagen hoe men in Duinkerken plechtig een verdrag sloot voordat Bidault en Bevin naar de conferentie van Moskou vertrokken, daar op dat strand waar het leger van Engeland moest vluchten, daar werd een nieuwe toekomst opgebouwd.

Gisteren is Bevin naar Parijs gekomen en telegrammen zeggen niets, als maar vertellen ze het zelfde, dat het fijn gaat, dat men het reuze gezamenlijk zal opstellen aan Amerika zal worden aangeboden. Men heeft een dinertje gehad, en vergaderde heel prettig zonder verdere officiële plichtplegingen en zonder veel ceremonieel, men was als vrienden bijeen.

De wereldbank in Quebec heeft al gezegd, dat men wil voteren. Dat is dus voor elkaar. Zou Rusland geen spijt krijgen zich zoo afzijdig te houden? Er is nog steeds geen officiële reactie, die kan altijd nog anders zijn als de officieuse in de „Pravda".

De Gasperi die zijn handen vol werk heeft, om Italië er boven op te krijgen, een bijna hopeloos werk, had gisteren nog een extra vergadering van twee uur lang met de president van de republiek de Nicola, die onmiddellijk wilde aftreden. De Nicola voelde er niets meer voor, hij wilde aftreden en onmiddellijk, de vergadering van twee uur lang had tenminste dit resultaat, dat hij zal blijven, totdat de kamer een nieuwe regering gekozen heeft, Vreemd dit optreden, doch we staan er te ver vandaan, om de redenen die wel heel zwaar moeten zijn, te kunnen begrijpen.

Señora Peron komt in Londen. U kunt dus gerust zijn, Het is waar in de visite van die Mevrouw zit veel copie. Iedere dag zijn er veel telegrammen over haar, Het is werkelijk een succes dat bezoek aan Europa.

Overigens is er weinig nieuws, Een telegram meldt de laatste mode. In Amerika is staking met de schepelingen, De oplossing schijnt toch wel in zicht.

In Nederland wordt men voorgelicht niet door de regering, niet door de R.V.D., de rijksvoorlichtingsdienst, doch door het blad „Trouw", dat alweer veel te vertellen wat er in dat memorandum staat, dat de commissie generaal naar den Haag heeft opgezonden. (Er is daar zeker een lek bij de officiële kanalen) Nu ook heet het weer dat men maar niet meer moet onderhandelen met Soekarno c.s. doch maar er toe moet overgaan, om „eerst de orde te herstellen". „De orde herstellen" is een andere term, „voor militaire actie", welke dus helaas nodig blijkt.

Vreemd is intussen echter het bericht, dat Sjahrir er aan komt, om besprekingen te voeren over het in te stellen federatieve bestuur,

Men wees reeds veel op de tegenstelling tussen Soekarno in Djokja en Sjahrir in Batavia. Misschien is er toch nog een pogen om via Sjahrir de band aan te houden?

Ramadier huldigt Churchill.

Kinderwagen voor tweelingen.

SENORA PERON.

Het programma voor het bezoek van Señora Peron is gewijzigd. Er stond het bijwonen van een tenniswedstrijd te Wimbledon op het programma, terwijl er ook een landbouwtentoonstelling bezocht zou worden (Londen, (AP) 18.6).

Een zegsman van het ministerie gaf te kennen, dat de houding van de krant de „Daily Worker" incorrect was, Mevr. Peron zal welkom zijn in Londen ze zal op 15 Juli in Londen aankomen, dit is later dan aanvankelijk verwacht wordt. De koninklijke familie zou juist voor die tijd naar Scotland gaan en zoo zou Señora Peron de koninklijke familie niet ontmoeten bij haar vierdaags verblijf (Londen, (AP) 18.6).

STAKING ZEELIEDEN.

De Amerikaanse onderminister van arbeid ontving een order om de zeeliedenstaking die gisteren is uitgebroken en welke reeds 700 schepen heeft vastgelegd, snel op te lossen. De onderminister heeft opnieuw de vertegenwoordigers van de reders en zeelieden uitgenodigd voor een conferentie (Aneta, 17.6).

WERELDBANK.

De president van de wereldbank verklaarde gisteren te Quebec dat de wereldbank steun zal verlenen aan elk willekeurig plan, dat de Europese landen zullen uitwerken (Aneta, 17.6).

STAKING HAVENARBEIDERS.

Enige honderden Amsterdamse havenarbeiders zijn in staking gegaan omdat zij geen antwoord hebben gekregen van de „Stichting van havenbelangen" op een brief verzoekende om erkenning van de „E.V.C." Vanmiddag zullen de arbeiders bijeenkomen ter bepaling hunner standpunt, terwijl de Stichting hedenmorgen vergaderde (Aneta, 17.6).

BALTISCHE MEISJES.

Te Amsterdam zijn dertig Baltische meisjes gearriveerd afkomstig uit kampen voor verplaatste personen in Duitsland. Deze meisjes zullen tewerkgesteld worden in twee ziekenhuizen (Aneta, 17.6).

SAMENWERKING.

De K.P.M. en Java-China-Japan zullen per 1 Juli als Java China Paketvaartlijnen samenwerken, na goedkeuring van de aandeelhouders die op 23 Juni bijeen zullen komen (Aneta. 17.6).

PLAN MARSHALL.

De Belgische Premier Spaak kondigde gisterenavond aan, dat Nederland, België en Luxemburg een overeenstemming hebben bereikt over de gezamenlijke politiek inzake Marshalls plan voor een Europese economische samenwerking.

Deze drie landen hebben ontwerpen opgesteld die aan de Amerikaanse regering overhandigd zullen worden (Aneta, 17.6)

Nieuws van Nederlands Indie

De raad van de Commissie generaal aan de Nederlandse regering luidt: „Herstel de Rust," aldus weer het blad „Trouw"

DE „TROUW" OVER HET ADVIES VAN DE COMMISSIE GENERAAL.

Volgens het blad „Trouw" besloot de commissie generaal eenstemmig de Nederlandse regering te adviseren, dat verdere onderhandelingen over de uitvoering van de overeenkomst van Linggadjati „vruchteloos" zouden zijn en de Nederlands Indische regering de zaak nu in eigen handen moet nemen. Het advies luidt: „De Nederlandse regering moet eerst de rust en orde in de republikeinse gebieden herstellen". aldus de „Trouw" (Aneta. 17.6).

SJAHRIR NAAR BATAVIA.

Volgens republikeinse bronnen zal Sjahrir morgen op verzoek van den Britsen Consul Generaal te Batavia aankomen om overleg te plegen omtrent de souvereiniteit van de voorgestelde interim-regering voor Indonesië (Aneta, 17.6).

SLECHTS HULPMIDDEL........

Een officiële republikeinse zegsman te Batavia verklaarde dat het mogelijk is dat het republikeins verzoek voor arbitrage van derde natie het onderwerp is geweest van de officiële onderhandelingen maar het wordt slechts als een mogelijk hulpmiddel beschouwd (Aneta, 17.6).

BRITSE ARBITRAGE.

De berichten omtrent het verzoek om Britse arbitrage door een der partijen gedaan, werd in Londen door gezaghebbende kringen ontkend (Aneta, 17.6).

COMMUNIQUÉ.

De „N.V.V." verzocht heden in een communiqué de Nederlandse en Republikeinse regeringen om alles te doen teneinde tot een vergelijk te komen (Aneta, 17.6).

MILITAIR OVERZICHT.

Het wekelijks militair overzicht verklaarde heden, dat de Nederlandse troepen in Indië verleden week een dode en twee gewonden betreurden. Op vele plaatsen op Java en Sumatra vinden nog vuurgevechten plaatsen (Aneta. 17.6).

EEN BESCHOUWING UIT BATAVIA.

Iedereen had kunnen voorspellen — aldus de correspondent van „De Gelderlander" te Batavia, „dat de weifelende houding van de Regering zou moeten leiden tot een dusdanig misselijk spel van kwade trouw en chicanes, dat zelfs zij, die in de uitvoering van Linggadjati hun levenswerk zagen, er in korte tijd genoeg van zouden krijgen."

De benoeming van oud-minister Meynen, aldus deze correspondent, is „voorlopig afgestuit op de hier te lande opgeworpen bezwaren. Er zit natuurlijk veel waars in het argument, dat een vervanging van Dr. Van Mook op dit ogenblik nadelen meebrengt, omdat zij zou worden opgevat als een nieuwe koers in het regeringsbeleid en die is er niet.

Men blijft Linggadjati als einddoel stellen en zal daarvan ook niet afwijken als men gedwongen wordt, geweld te gebruiken. Mogelijk wordt de heer Meynen C. G. in de plaats van de Boer en later Hoge Commissaris bij de V.S. van Indonesië.

Een aanblijven van Dr. van Mook ook bij een militaire oplossing kan het buitenland eerder duidelijk maken, dat er van geen koersverandering sprake is, doch slechts van een uiterste noodzaak."

Men kan „en dit is dan een goede, zij het kostbare moor tegenover het buitenland — deze regering moeilijk verwijten dat zij niet alles heeft geprobeerd.

Zij heeft bijna het faillissement van Nederland en Indonesië over gehad voor het betrachten van een vreedzame oplossing en er bestaat zelfs op dit ogenblik geen enkele zekerheid, dat wij de financiële crisis in beide landen zullen kunnen overwinnen.

De tijd is nu rijp voor een krachtige houding. Als nu Jan Sale maar niet als minister zonder portefeuille de komende kabinetszittingen bijwoont om er zijn invloed te doen gelden."

BEURSNOTERING.

Aneta meldt dat er weinig verandering in het beursoverzicht is, aangezien de animo niet groot is (Aneta, 17.6)).

Wat deed de Statendelegatie toch eigenlijk in Nederland ?

Een jaar geleden was de delegatie uit de Staten op bezoek in Nederland. Ze werd daar keurig ontvangen, maakte diners en cocktails mede, motht per vliegmachine en op andere wijzen rondreizen, hield ook sprekingen met den Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen, behaalde een succes, dat gehuldigd moest worden... en nu, na een jaar... komen de heeren Dr. Friedericy, Chef Afd. Politieke aangelegenheden van het Dep. O.G. en Mr. Bot van de Juridische Afd. van hetzelfde Departement, met als secretaris de heer Lijsen om aan de Staten inlichtingen te verstrekken over den stand van zaken in Indonesië en voorts besprekingen te voeren met betrekking tot de zijdens het College bestaande desiderata in verband met de staatsrechtelijke positie van Suriname en nopens de te houden Rijksconferentie.

Aldus berichtte Z. Exc. de Gouverneur aan de Staten op 9 Juni 1947.

Nu lijken ons de vragen toch wel gewettigd:

Over welk succes sprak de Statendelegatie.

Wat hebben die delegatieleden in Nederland eigenlijk uitgevoerd?

Over „bereikt" praten we maar niet.

(De Surinamer)

CURAÇAO

PROCESSIE.

Op Zondag 22 Juni a.s. zal er in de tuinen van Brakkeput Arriba, het huis van de Kruisvaarders van St. Jan „Don Bosco" een processie gehouden worden. Alle oud leerlingen worden natuurlijk daar verwacht.

ORANJEVERENIGING.

Hedenavond komt de Oranjevereniging bijeen tot het opmaken van de plannen voor 31 Augustus. Het Gouden regeringsjubileum van 1948 zal ook natuurlijk de aandacht hebben van deze nieuwe vereniging.

MUZIEKUITV. AS. ZONDAG 22-6-47 BRIONPLEIN n.m. 7.30 UUR. MUZIEKCORPS SANTA CECILIA.

1.— Wilhelmus
2.— Met vlag en wimpel (marsch) (H. Lureman).
3.— Orpheus in d'Unterwelt (Ouv.) (Offenbach).
4.— Te volvi a ver (valse) (N.N.)
5.— No dudes (Danza) (S. Madera).

— Pauze —

6.— Te quiero toda (Tango) J. Abalos)
7.— Il Trovatore (fant.) Verdi)
8.— Die blauwe mazur (potp.) F. Lehar).

WAARSCHUWING.

De Ontvanger op Curaçao waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens Inkomsten belasting, dat ingevolge art. 75 van P.B. 1944 no. 247, voor of op den 16den Juni 1947 voldaan hadden moeten zijn definitieve aanslagen in d. Inkomstenbelasting 1945 en er voorlopige aanslagen in de Inkomstenbelasting 1946 gedagteekend voor 1 Februari 1947; voorts dat deze aanslagen thans invorderbaar zijn geworden, en verzoekt hun, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan te zijnen kantore te doen.

Curaçao, 17 Juni 1947

De Ontvanger van Curaçao

THUISREIS.

Op de 27ste van deze maand zal de heer J. Ellis Jr. Advocaat Generaal met echtgenote en kinderen weer op Curaçao terugkeren, na een verblijf van enkele maanden in Holland.

MR. J. J. A. ELLIS
Op thuisreis.

MUSEUMNIEUWS.

De regenten schrijven ons: De Heer Werner zal voor de Prinses Juliana-zender op de 25ste dezer om 8 uur 45 minuten p.m. een causerie houden over het bezoeken van musea en over een timmermans- en meubelmakers-werkplaats in de 17de eeuw.

De Heren Werner en Padellis hebben een prachtige maquette vervaardigd van het gebouw van „Het Curaçaos Museum" en bijbehorende terreinen met geprojecteerden tuinaanleg. De maquette binnenkort op een nader te bepalen plaats ten toon zal worden gesteld.

NOS LUCHA.

Het blaadje Nos Lucha is voor de dag gekomen met een nummer 17. De redacteur maakt bekend, dat de Partij hem had aangeraden niet meer te verschijnen, hij deed het toch en het gevolg was.. dat hij het blaadje niet eens vol kon krijgen, zelfs niet met steken op de Amigoe!

De inhoud kon veel possitiever de begrotings comedie aan de kaak stellen, doch „pa complacer" blijft men op de vlakte. Zielig gedoe.

AVES EILANDEN.

Naar aanleiding van het ongeluk van de boot „Apollo" op de Aves-eilanden, stelt men de vraag of deze eilanden voor de scheepvaart beveiliging niet beter verlicht moeten worden.

RODE HOND, EN DOLOR DE CACHETE.

Niemand weet waarschijnlijk nog waarom het geval zo genoemd wordt, doch wat het is weet ieder. De officiële boeken zeggen er van dat het „een vooral bij pas in de tropen aangekomen Europeanen veel voorkomende huidaandoening is bestaande in een lichte ontsteking aan de uiteinden van de uitlozingbuizen van de zweetklieren". De rode hond kan vervolgens zegt men op twee manieren voorkomen, er is zowel een acute als een chronische vorm. De gewone middelen van ouds zijn deze twee; ten eerste zorgen dat de huid rein blijft en ten tweede poederen. Men moet poederen met gomma, dat is de zgn. yucca plant een stijfsel van de cassave plant. Of dit in alle poeder die verkocht wordt, werkelijk aanwezig is, weten we niet.

Een vraag, die men nog al veel hoort is de zgn. „dolor de cachete" de opzetting van de kaak is die opzetting besmettelijk? Men ziet immers telkens als die ziekte naar voren komt, meestal bij kinderen na enige tijd heel wat kinderen en ook grote mensen met een verband, om hun hoofd lopen. Iemand die hier pas aankwam dacht dat het kiespijn was, doch het heus iets anders. We weten geen antwoord op de vraag, het schijnt inderdaad besmettelijk, hoe de besmetting wordt overgebracht is ons echter niet bekend.

Op Curaçao wordt beweerd, dat ieder éénmaal in zijn leven „dclor de cachete" moet hebben, krijgt hij het niet als kind dan hij of bij er vast op rekenen dat die ziekte nog wel later eens een keertje komt.

SCHEEPSBERICHTEN.

17 Juni 1947.

Canada van Cristobal; Santa Eliana van Puerto Cabello; Canada naar Antwerpen; Santa Eliana naar New York.

DECORATIE.

Een goed geschilderd huis, een goed getekende reclame, een mooie etalage, een goed portret, een duidelijke reclame letter dit alles geven U de gebroeders Brauckman, die gisteren op ons redactie bureau een kleine tentoonstelling gaven van hun kunnen. Hun kunstatelier is gevestigd in de Frederikstraat 73.

RATTENVALLEN.

Gisterenmiddag kregen wij op ons bureau bezoek van den heer F. van Dal, die ons kwam demonstreren hoe de nieuwe „animal trap" van de firma „Havahart" werkt. Deze nieuwe val is zeer practisch en kan ook d.enen voor katten, konijnen, etc. De heer F. van Dal is distributor van deze merk rattenvallen. Veel succes.

TELEFOONGIDS.

Dezer dagen ontvingen wij de telefoongids van de N.V. CPIM CSM No. 14 Mei 1947. Op de eerste bladzijden is er een aanwijzing voor het gebruik van de telefoon met de nodige inlichtingen. Verder staan de C.P.I.M. aansluitingen in afdelingsgewijze en vervolgens een namenlijst der geëmployeerden in alphabetische volgorde. Ook vind men in het boekje de voor het bedrijf nodige stadstelefoonnummers. Deze gids is zeer practisch in elkaar opgezet en de verzorging van den drukker is ook prima. Het boekje heeft de kleuren Oranje — Wit — Geel en Blauw.

VERKEERSONGEVALLEN.

In de week van 9 t.m. 15 Juni 1947

Had op de De Ruyterkade, ter hoogte van de Markthallen, een lichte aanrijding plaats tussen een personenauto en een autobus, waarbij de personenauto aan het rechterachterportier werd beschadigd. Naar de oorzaak wordt een onderzoek ingesteld.

Had op de Salinja een lichte aanrijding plaats tussen een personenauto en een pick-up, waarbij beide motorrijtuigen aan het linkervoorspatscherm werden beschadigd. De bestuurster van de personenauto schatte de afstand tussen de haar tegemoet komende pick-up en het door haar bestuurde motorrijtuig verkeerd en botste met het linkervoorspatscherm van de aankomende pick-up op.

Had een aanrijding plaats op de Hoofdverkeersweg om het Schottegat, ter hoogte van Buena Vista, tussen een autobus en een bakkerstruck, waarbij beide motorrijtuigen werden beschadigd. Beide bestuurders reden voort in dezelfde richting. De autobus voor op. De bestuurder van de autobus wilde naar rechts een zijweg inrijden, waarop de bestuurder van de bakkerstruck de naar rechts draaiende autobus begon te passeren. Op hetzelfde moment naderde er vanuit de tegenovergestelde richting een andere autobus, waarvoor de bestuurder van de bakkerstruck naar rechts moest uithalen en hij tegen de naar rechts draaiende autobus opreed.

Werd in de Bredestraat (O.B.) ter hoogte van de Naniesteeg, een vrouwspersoon door een autobus aangereden. De vrouw werd niet gewond, bus geen schade. De vrouwspersoon stak zonder op het verkeer te letten de rijweg over.

Had een aanrijding plaats op het Hendrikplein, nabij de gasolinepomp, tussen een pick-up en een motorvrachtrijtuig waarbij de pick-up aan de achterzijde werd beschadigd. De pick-up stond gasoline te laden. De truck, die achter de pick-up wilde stoppen, was niet voorzien van krachtig werkende remmen, waardoor hij met de voorzijde tegen de achterzijde van de stilstaande pick-up opbotste.

Had op de Franklin D. Rooseveltweg, ter hoogte van Mahoema, een verkeersongeval plaats, waarbij een pick-up naar links van de rijweg afreed, in een diepte viel en vervolgens omkantelde. Een vrouwspersoon werd hierbij licht gewond. De bestuurder van de pick-up verkeerde in kenlijke staat van dronkenschap en is ter ontnuchtering ingesloten.

Had op de Pietermaaiweg, ter hoogte van de Roodesteeg, een aanrijding plaats tussen een twee-tal personenauto, waarbij beide personenauto's werden beschadigd. Naar de schuldvraag wordt een onderzoek ingesteld.

Verscheen een manspersoon bij de Verkeersafdeling, aangifte doende dat op de Salinja zijn personenauto was aangereden door een pick-up, waarbij de rechterzijkant van de personenauto werd beschadigd. De bestuurder van de pick-up wilde naar rechts een zijweg inrijden, doch nam de bocht naar rechts te groot, zodat hij een stukje achteruit moest rijden. Toen hij achteruit reed botste de achterzijde van de pick-up tegen de rechterzijkant van de juist voorbijrijdende personenauto aan.

Viel in de Ansinghstraat een jongen door onbekende oorzaak van zijn rijwiel, waarbij hij een lichte hersenschudding bekwam. Is ter verpleging opgenomen in het Hospitaal.

Vond op de Hoofdverkeersweg om het Schottegat, ter hoogte van Groot Kwartier een lichte aanrijding plaats tussen een vuilnistruck en een personenauto, waarbij beide motorrijtuigen werden beschadigd. Naar de oorzaak wordt een onderzoek ingesteld.

Had een lichte aanrijding plaats in de Bredestraat (O.B.) ter hoogte van de Naniesteeg, tussen een personenauto en een vrachtautobus, waarbij de personenauto aan het rechtervoorportier licht werd beschadigd. De bestuurder van de vrachtautobus stopte niet tijdig voor de personenauto, die hem voorbijreed in de richting van de Roodeweg. De vrachtautobus reed voort over de Naniesteeg.

Vond een lichte aanrijding plaats op de hoek Julianaplein — Ansinghstraat tussen een personenauto en een kerosinetruck, waarbij de personenauto werd beschadigd aan de rechtervoorzijde. De bestuurder van de kerosinetruck draaide naar links op hetzelfde moment dat de personenauto zijn truck voorbijreed.

Werd in de Marktstraat, ter hoogte van de Prinsenstraat, een jongen door een personenauto aangereden. De jongen werd niet gewond en de auto niet beschadigd. De bestuurder van de personenauto, die onder de invloed van alcoholhoudende drank verkeerde, wilde naar rechts de Prinsenstraat inrijden, doch nam hierbij zijn bocht naar rechts veel te groot en reed het voor hem linkertrottoir op, waar de jongen juist stond.

Had een zeer lichte aanrijding plaats op de weg Janwe naar Santa Rosa en Hanchi Burico, tussen een personenauto en een motorrijwiel. De betrokken motorrijtuigen werden niet beschadigd. Geen gewonden. De bestuurder van de personenauto reed voort over het Hanchi Burico in de richting van de Weg naar Caracasbaai. De motorrijder reed over de Weg Janwe naar Santa Rosa, eveneens in de richting van de Weg naar Caracasbaai. Op het kruispunt is zeer weinig uitzicht. Toen de bestuurder van de personenauto de hem van links naderende motorrijder waarnam, stopte hij onmiddellijk. De motorrijder kon echter niet zo snel stoppen en reed tegen de linkerzijde van de voorbumper van de personenauto, waardoor hij kwam te vallen.

In de Keukenstraat werd een vrouw door een pick-up aangereden. De vrouw, die klaagde over pijn in de borst en beide ellebogen is door den dokter onderzocht, doch kon geen letsel constateren. De bestuurder van de pick-up had zijn auto verlaten om vracht te lossen. Een 14-jarige broer van den bestuurder trapte toen op de starter, waardoor de pick-up naar links vooruit reed en tegen de vrouw reed.

Had een zeer lichte aanrijding plaats op de hoek Handelskade — Bredestraat (O.B.), tussen een motorvrachtrijtuig en een bakkerstruck, waarbij het glas van de rechterkoplamp van de bakkerstruck brak. Beide motorrijtuigen stonden op de Handelskade opgesteld voor de geopende brug. Het motorvrachtrijtuig voorop. Toen de brug gesloten was, reed de bestuurder van de truck op. Vanuit de richting Bredestraat (P.) naderde een ander motorrijtuig, dat de bestuurder van de truck vooraang verleende. Toen hij weer wilde oprijden sloeg de motor van zijn auto af en reed een weinig achteruit en raakte met de achterzijde de rechterkoplamp van de bakkerstruck.

Vond op de Schottegatweg — West een ernstig verkeersongeval plaats, waarbij een motorrijder, komende vanuit de richting Cas Chiquito tegen de afrastering reed van het C.P.I.M. terrein. De motorrijder werd ernstig gewond naar het Hospitaal overgebracht, doch bleek bij aankomst reeds te zijn overleden. De bestuurder van het motorrijtuig kon door zijn zeer grote snelheid de bocht naar links niet beschrijven en reed rechtdoor tegen de afrastering van de C.P.I.M. aan.

Had een aanrijding plaats op het Julianaplein, op de uitmonding van de Penstraat, tussen een groot model autobus en een personenauto, waarbij beide motorrijtuigen werden beschadigd. De bestuurder van de personenauto verkeerde onder de invloed van alcoholhoudende drank.

KOORTS.

Verschillende personen hebben de laatste dagen koorts, daar ze menen dat de Gouverneur hen benoemen zal tot statenlid in de plaats van Gerharts.

DE KNALPOT.

De winterslaap is uit, er verscheen een dubbelnummer.

NAAR NEDERLAND.

De heer E. J. Rozendal zal binnenkort naar Nederland vertrekken. We wensen de heer Rozendaal een goede reis. Naar men weet is de heer Rozendal voorzitter van de Curaçaose Katholieke Partij.

HET LOF DER KINDEREN.

Men schrijft ons:

„Er werd een Lof aangekondigd in de kerk van San Mateo, waarin de Moeders met haar baby's en andere kleinen zouden komen om een extra zegen te komen halen. En die zeldzame plechtigheid had Zondagmiddag om 5 uur plaats in de kerk van de H. Familie.

Al vroeg waren er vele Moeders en Grootmoeders en Vaders en Peters en Meters met de kleinen in de kerk. Tegen 5 uur liep de kerk vol. Het viel moeilijk plaats genoeg te maken. Er waren ook Baby's van 8, 9, 10 en meer jaren, die getuigen wilden zijn van de plechtigheid, maar die werden zo zoetjesaan bij elkaar gedreven als horende tot de schaapjes.

Het Lof, dat uit enkele stukjes zang bestond en het bidden van de Litanie van Jezus' H. Hart, werd besloten met de zegen van het Allerheiligste en daarna begon de eigenlijke zegening der kinderen.

Lange dichte rijen kwamen voetje voor voetje naar voren. De baby's gedroegen zich zeer verschillend. Sommigen deden een dutje op Moeders arm, anderen kraaiden het uit van pret, weer anderen schreiden in de hoogste tonen en onder dat alles zong het zangkoor de schoonste liederen van Jezus en Maria, terwijl de Heer Coco Palm de mooiste tonen op het orgel liet horen.

Onder de schaduw van Jezus' versierde Beeltenis kwam ieder kindje voor den Pastoor staan en werd afzonderlijk gezegend. Dat was een veel betekenende zegening, die, naar men kon zien, de Ouders goeddeed. En na de zegening kreeg ieder kind een eindje verderop nog een snoepje in de kleine vuistjes mee en allen gingen gelukkig huiswaarts.

De Ouders hebben hun best gedaan om naar de uitnodiging van den Herder te luisteren, de kindertjes kwamen in feestkledij de zegen halen en allen zonder uitzondering, genoten van een dergelijke plechtigheid."

SPARTA.

Het sportblad Sparta is het orgaan van een werkelijk sportieve club, want toen er in het blad, in het hoofdartikel nog wel, iemand het woord „splijtzwam" ging schrijven, gelastte de commissie er een regel overheen te plakken. Inderdaad dat is een goed teken van sportiviteit om geen onnodig dikke woorden te gebruiken, doch iemand het recht te geven te zeggen, dat hij het niet met een ander eens is, daar hij niet van zijn richting is, ook al gaat het zelfs over een figuur als de heer Wim Bos Verschuur. Bedankt voor deze mooie daad.

MGR. VAN DER LOOS.

In Nederland overleed de bekende geschiedschrijver Mgr. van der Loos. Zijn groot werk over de kerkgeschiedenis van Nederland is gelukkig geheel gereedgekomen. Het erste deel is inmiddels verschenen.

SPORT

Om het Kampioenschap van Nederland

Ajax en Heerenveen delen de punten

Abe Lenstra verricht hattrick.

„Ik worstel en kom boven". Dit oer-Nederlandse devies is ten volle van toepassing op de elf stevige Friezen, die, het Heerenveen-team vormend, deze avond de kieskeurige Westerling even hebben getoond hoe het met hun opvatting van het voetbalspel gesteld is. Een wonderploeg deze kerels uit het hoge Noorden. Niet in de gebruikelijke zin des woords doch met iets meer de nadruk op het wonderlijke. Een half uur lang komt er geen man aan te pas en heeft het er alle schijn van, dat ze volkomen overspeeld zijn, maar dan plotseling duikt ergens de zwarte kop van de grote Abe op en... het doelpunt is gemaakt zonder dat er iemand op verdacht is. Drie stuks nam deze ravenzwarte er voor zijn rekening. Stroker en Brockman (2 maal) zorgden voor het tegenwicht, zodat de buit op volkomen eerlijke wijze verdeeld werd.

„Ik worstel en kom boven", zo was het. Nadat Ajax de toss gewonnen had, was er al dadelijk zo'n hevige druk op het Friese doel, dat tastbare resultaten onmogelijk lang uit konden blijven. De hoofdstedelijke voorhoede gaf diverse fraaie staaltjes van driehoekspel te zien en het eerste schot, dat hieruit voortkwam, was van Van Dijk, die nog geen halve minuut later keeper-Veenstra weer in de grootste moeilijkheden bracht met een kopbal. Ook Fischer scheen er zin in te hebben en zijn eerste voorzet gaf midvoor Brockman de volle kans voor een zweefsprong, die maar op een haarlok na zijn doel miste. Vijftien minuten lang stond Heerenveen met de rug tegen de muur. Een in grootse vorm spelend Ajax ranselde er op los met een felheid en een kracht, die het voetbal-minnend hart deden opspringen van vreugde. Hier was het roemruchte Ajax „en scène". Er bestond geen Heerenveen. De rood-witten waren op het oorlogspad. Vriend en vijand gunden hun het eerste doelpunt. Maar zo niet Abe Lenstra. Na een uittrap van zijn doelman kreeg rechtsbinnen Van der Ploegh het leer te pakken. Vrij ontactisch loste hij een schot op doel, dat Van Stoffelen kopte, helaas recht voor het uiterst gevaarlijke linkerbeen van Abe Lenstra, die er geen gras over groeien (0-1). Zijn grote vreugde was het bewijs voor het volkomen onverwachte van dit succes. Ajax vocht door, gaf alles wat het aan techniek bezat, doch evergeefs. Bij een gewaagde solo loren van de Friese midvoor Brandsma kwam deze door te enthousiast optreden van Van de Linden te vallen, wat aanvoerder Keizer voor de hopeloze taak stelde een penalty van Abe Lenstra te stoppen. En zo werd de rood-witte achterstand nog eens even verhoogd (0-2). Dit was te erg. Heerenveen mocht dan in zijn aanvallen, die een naar Friese aard ruim en open karakter vertoonden, iets gevaarlijker zijn dan de Meer-bewoners, die het van hun shortpasses wilden hebben, een voorsprong van twee doelpunten was in strijd met alle verhoudingen. Nadat Van der Veen wegens een blessure zijn plaats had afgestaan aan Van Stoffelen en die aan de invaller Van 't Hart, greep Stroker zijn kans. Na fraai driehoekspel met Dräger en Van Dijk tot op ongeveer 10 meter van het Friese doel gekomen, beheerste hij zich meesterlijk en Veenstra was een geslagen man (1-2). Dit was het sein tot de invasie in het Heerenveense doelgebied. De Ajax-defensie stelde zich tot ver over de helft op om als het ware mede te genieten van de grandioze charges, die én haar voorhoede én haar middenlinie, waarin Van Stoffelen een prima spilpartij weggaf, op het vijandelijke doel uitvoerden... en met succes. Van Stoffelen, iets naar rechts gezwenkt, plaatste het leer keurig voor doel; wéér dook Brockman op de goede plaats op en de gelijkmaker was geboren (2-2). Resumerend: een overwicht van de Ajacieden met een aantal zeer gevaarlijke Lenstra-aanvallen.

Een zomer-regentje besproeide de tweede helft. Direct zat de linker-Ajaxvleugel er fel bovenop. Het was echter spoedig duidelijk, dat het andere lid van de familie Lenstra, Abe's broer, die als rechtsback stond opgesteld, óók van een biezondere samenstelling moest zijn. Wat Dräger en Van Dijk ook voor goocheltrucjes uithaalden, hij trapte er niet in, maar wél het leer weg met zo'n ontstellende kracht, dat Van Stoffelen bij de eerstvolgende aanval het spel over de rechtervleugel leidde. Fischer terrier in hoofd en voeten, drong op tot voor het doel, zette voor en Brockman's schedel deed de rest (3-2). Eindelijk dan had het Westen de leiding.

Het is Keizer c.s. niet zo héél zwaar aan te rekenen, temeer niet waar er weer eens echt gevoetbald werd, maar toch... er werd op dit moment door het leidende team een fout gemaakt, en in het biezonder door de bewaker van Abe Lenstra, die, de rood-witten op een verliespunt is komen te staan. Na ongeveer 70 minuten spelen had men toch moeten inzien, dat de Friezen hun aard niet verloochenen en zich allerminst gewonnen geven zolang er nog gespeeld wordt. Hoe dan ook, de hoofdstedelijke voorhoede en middenlinie besteedden al hun aandacht aan het offensief. Schitterend combinatie-spel van alle spelers gaf de wedstrijd een kampioenscachet van het zuiverste water, en het uitvallen van Stroker, die door Blomvliet werd vervangen, bleek de goede zaak aanvankelijk niet te schaden. Maar op het meest onverwachte ogenblik was het daar weer. Een schijnbaar kleine fout van Blomvliet brengt het leer bij Jonkman: ergens begint een donkere figuur verbazend hard te lopen, verdedigers verzamelden zich voor het bedreigde Ajax-doel en... roets door een kluwen van lichamen heen is daar Abe en met een omhaal langs de grond schenkt hij zijn aanvoerder de voldoening van diens voorzet (3-3).

Het eivolle Ajax-stadion heeft hartelijk geklapt voor het gebodene, dat inderdaad voor beide elftallen een mooi, sportief begin der kampioenscompetitie was.

(De Tijd).

SCHAKEN.

Araujo weerstaat Pang Atjok.

Maandagavond werden in het repetitielokaal Asiento voor de achtste ronde van het schaakkampioenschap van Curaçao de volgende partijen gespeeld:

Pang Atjok — Araujo	½ — ½
Kleyngeld — Lopes	afgebr.
Voordenhout — Moron	1 — 0
Zonenschain — Lemmens	½—½
Martinez — Avis	1 — 0
de Groot — Hudson	1 — 0

Araujo kwam tegen Pang Atjok een pion achter te staan. Het eindspel scheen verloren, maar Araujo speelde zo stoutmoedig en vindingrijk, dat Pang Atjok ditmaal slechts een half puntje in de wacht kon slepen.

Lopes kreeg ten koste van een stuk een heftige aanval op de witte koningsstelling. Kleyngeld verdedigde zich echter nauwkeurig, en staat in de afgebroken stelling nog steeds een stuk voor.

Voordenhout speelde tegen Moron het Noors gambiet en trok zo energiek van leer, dat zijn tegenstander geen voet aan de grond kreeg. Zonenschain en Lemmens deelden de punten na een levendige strijd. Avis verloor door zorgeloos spel tegen Martinez een stuk en daarmee de partij.

De Groot won door agressief spel tegen Hudson zijn eerste partij, en smaakte tevens het genoegen eindelijk van de onderste plaats op de ranglijst af te komen.

Na acht ronden gaat Pang Atjok nog steeds aan de kop met 7½ punten. Kleyngeld en Moron hebben respectievelijk 5½ en 5, maar kunnen beiden nog een punt verkrijgen door hun afgebroken partij te winnen. De spanning blijft er dus wel in.

A.s. Donderdag wordt de negende ronde gespeeld in het R.K. Zeemanshuis. De volgende partijen staan dan op het programma: Moron-Pang Atjok; Hudson-Martinez; Lemmens-Voordenhout; Lopes-de Groot; Avis-Zonenschain en Araujo-Kleyngeld.

Over de ondertekening van Linggadjati

Met het bezoek van de ministers Beel en Jonkman aan Indië — aldus de „Nieuwe Courant" — is de winst bereikt, dat er een einde is gemaakt aan de van republikeinse zijde toegepaste tactiek van traineren, waarmede doelbewust op de financiële uitputting van Nederland werd aangestuurd. Het is niet duidelijk, waarom de Nederlandse autoriteiten dit initiatief aan de republikeinen lieten, zo zegt het blad, zomede de haast van het Nederlandse Kabinet om Linggadjati te ondertekenen. De hoofdredacteur van het „Algemeen Handelsblad" schreef dat de republikeinen getekend hebben „in de volledige wetenschap van de Nederlandse interpretatie" en voegt daar een „gedeeltelijke verontschuldiging" voor de republikeinen aan toe.

„Het Dagblad" komt nu echter met een uiteenzetting, welke wij gedeeltelijk overnemen, omdat met het oog op de toekomst, moet worden vastgelegd wie verantwoordelijkheid draagt voor de impasse, waarin Nederland en Indië beide zijn geraakt."

„Het Dagblad" schreef:

„Voor iedereen was het een raadsel, waarom de Regering, ondanks alle tekenen, welke er op wezen, dat de repoeblik volstrekt niet geneigd bleek, zich met de Nederlanders te verstaan, toch de ondertekening van Linggadjati had doorgezet, vooral ook aangezien de ingewijden wisten, dat de befaamde buitenlandse druk niet bestond.

Het raadsel is thans opgelost en wel door de Commissaris-Generaal prof. Schermerhorn in eigen persoon.

Wij geven hier het verhaal, zoals dit door een der getuigen uit professors eigen mond werd opgetekend:

De heer Schermerhorn begon dan met mede te delen, dat de repoeblikeinse leiders hadden ingezien, dat hun repoeblik een volkomen fiasco was geworden. Zij verwachtten niet anders, dan dat de Nederlanders Java militair zouden bezetten en daar zij beter wisten dan iemand anders, dat er practisch aan geen georganiseerde tegenstand te denken viel, en dat de koloniale oorlog, waarmede de eigen partij van prof. Schermerhorn altijd maar schermde, in wezen niet veel anders zou zijn dan een militaire wandeling. Zij waren derhalve diep in de put en met echte Oosterse fataliteit legden zij zich berustend bij hun fiasco neer, niet anders verwachtend, dan dat zij binnen zeer korte tijd weer naar Digool gebracht zouden worden.

„Dit kon ik toch niet toelaten", zeide de Commissaris-Generaal tegen zijn toehoorders. „Ik heb immers de grote gave dergelijke dingen juister aan te voelen dan Van Mook, die dergelijke situaties ook niet begrijpt. Ik liet daarom Sjahrir weten, dat de toestand volstrekt niet zo hopeloos was als hij dit inzag en daarom zorgde ik, dat hij de bekende brief verzond."

Wat de professor er echter, bescheidener wijze, niet bijvoegde, was, dat hij deze brief zelf had opgesteld en hem nog 's avonds laat door een zijner secretarissen, de heer Sanders, had laten bezorgen. Sjahrir tekende inderdaad wat de Commissaris-Generaal had geschreven en daarmede was de ondertekening van Linggadjati gered."

Prof. Schermerhorn zag niet in, aldus het blad, dat de Oosterse mentaliteit zijn geste zou opvatten als een teken van zwakte.

„Nadat men het spel reeds geheel opgegeven had, zag men de toekomst nu ineens veel rooskleuriger en begon derhalve dadelijk met te chicaneren, waaruit de huidige impasse voortsproot."

CARL ACKERMAN

Deken aan de Colombia University, afdeling journalistiek. Zal hij Curaçao bezoeken?

VERLOOFD
MARIE LOUISE BOOM
EN
TH. A. CAMPBELL BEAUJON
Willemstad, 14 Juni 1947.

Radio Nederland

Wereld omroep P.C.J.

Program

Donderdagmorgen: VOOR DE WEST.

2.05 — 2.20 uur: Persoverzicht uit de Nederlandse Bladen inzake de West.

3.15 — 3.28 uur: Pianosoli door Jean Antonietti (e.o.)
Werken van Robert Schumann.
1. Des Abends.
2. Aufschwung.
3. In der Nacht.
4. Traumeswirren.

Donderdag 19 Juni.

14 uur PCJ 16 — 19 — 49 Meterband.

20 uur PCJ 25 — 31 — 49 Meterband.

5 uur: Engelse Berichten.
10.30 uur: Engelse Berichten.
13.30 uur: Programma voor de Nederlandse Strijdkrachten in Indië.

14 uur: Oosterse Utzding:
1. Nieuws.
2. Voor de Vrouw: „De Vrouw en de Sport".

14.30 uur: Opening en Programma-overzicht.

Nederlands- en Indisch Nieuws „In de Familie" — Mevr. E. W. Willink—Broekman.

15 uur: Kurhaus-Concert door het Residentie-orkest o.l.v. Otto Klemperer. Solist: Arthur Schnabel — Piano.

Uitzending uit het Kurhaus te Scheveningen (e.o.) o.a.: Vierde Pianoconcert van L. v. Beethoven.

15.30 uur: Internationaal Nieuws en Persoverzicht.

15.45 uur: Vervolg Kurhaus — Concert.

16.14 uur: Programma van morgen.

16.15 uur: Avondgebed door den Zeereerw. Heer A. Haanen, Hoofdaalmoezenier Koopvaardij.

16.26 uur: Nederlands Nieuws in het kort. Sluiting en Wilhelmus.

16.30 uur: Einde Uitzending.

19 uur: Engelse Berichten.
23.30 uur: Engelse Berichten.

St. Gerardus Cursus
vis à vis de Markt van Otrabanda

Geslaagd voor Machineschrijven (diploma van de St Genesius Bond)

Cornelis Gravenkamp — Oswin Gongon
Swinda Lourens — Celcius Mimie
Edmundo Presilia — Aquiles Vivas
Eusebio Willems

Ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat bij akte verleden voor notaris Mr. A. A. G. Smeets, de Heer H. A. Statius Muller met ingang van den 7den Juni d.j. benoemd is tot zijn Algemeen Gevolmachtigde.

A. G. Statius Muller

AANMANING
Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Een ieder, die nog niet aan zijn verplichting, overeenkomstig de desbetreffende wetsbepalingen, tot het doen van opgaaf voor inschrijving in het Handelsregister der Kamer van alhier gevestigde zaken heeft voldaan, wordt hierbij NOGMAALS AANGEMAAND TEN SPOEDIGSTE ALSNOG daaraan te willen voldoen.

VAN ELKE WIJZIGING VAN HETGEEN IN HET HANDELSREGISTER IS INGESCHREVEN, DUS OOK VAN HET IN DE ZAAK GESTOKEN KAPITAAL MOET VOORTS ONVERWIJLD OPGAVE WORDEN GEDAAN.

De benoodigde formulieren zijn kosteloos verkrijgbaar op het Secretariaat der Kamer.

Indien gewenscht, verstrekt de Secretaris de noodige inlichtingen betreffende het invullen der formulieren, vergezeld van aanwijzingen als in het belang van het Handelsregister dienstig zullen worden geacht.

VERZUIM VAN DE HIERVOREN BEDOELDE OPGAVEN IS STRAFBAAR GESTELD.

De Secretaris,
Th. A. C. BEAUJON.

Gisteren overleed aan boord van het M.S. „Santa Rosa" mijn geliefde moeder

Delicia Yohai,
59 jaar oud.

Bezoeken van rouwbeklag kunnen niet worden afgewacht. — I. de C. Yohai

Bekendmaking

De jaarlijkse algemene vergadering der N.V. Handelmaatschappij „HENCAR" zal gehouden worden op 22 Juni a.s. te 10 uur v.m. ten kantore der N.V. Hendrikplein 11, alhier.

AGENDA:
1 Opening
2 Voorlezing statuten
3 Bespreking boekjaar 1946
4 Rondvraag
5 Sluiting.

2-1

K N S M

Onderstaande data zijn voorloopig en aan verandering onderhevig.

AANKOMSTEN:

van NEW YORK:

ms. „Pygmalion"	19 Juni
ss. „Florida Sword"	21 Juni
ss. „Gordias"	26 Juni
ss. „Triton"	26 Juni

van de GULFPORTS:

ms. „Castor"	30 Juni
ss. „Luna"	13 Juli

van de RIVERPLATE:

ss. „Ganymedes"	14 Juli

van EUROPA:

ms. „Philae"	19 Juni
ss. „Juno"	20 Juni
ss. „Svolder"	30 Juni
ss. „Helder"	9 Juli
ss. „Cottica"	14 Juli

VERTREKKEN:

ms. „Pygmalion" 20 Juni East Venezuela Port of Spain George town Paramaribo

ms. „Philae" 21 Juni Aruba Barranquilla Cartagena Cristobal Kingston

ss. „Juno" 23 Juni Paramaribo Amsterdam

ss. „Gordias" 27 Juni Pto. Cabello La Guaira New Orleans

ms. „Delft" 30 Juni Madeira Antwerp Amsterdam

ss. „Svolder" 2 Juli Barranquilla Cartagena Cristobal

ss. „Helder" 11 Juli Barranquilla Cristobal West Coast

ss. „Cottica" 17 Juli Paramaribo Port of Spain Pta. Delgada Plymouth Antwerpen A'dam.

Eveneens directe verbindingen met vrijwel alle havens in de Caraïbische Zee. Inlichtingen worden gaarne verstrekt door het kantoor van de K.N.S.M. Telefoon 1240.

Passage Agentschap K. L. M
TELEFOON 1240

Bosbouw, Mijnbouw, Industrie en Handel in Suriname

Meer dan 80% van de totale oppervlakte van Suriname is met bos bedekt, zodat het niet te verwonderen is, dat het bosbedrijf zich altijd in een biezondere belangstelling heeft mogen verheugen. Bij gebrek aan voldoende natuursteen, was men grotendeels op houtconstructie aangewezen, zodat de Surinaamse bossen belangrijk hebben bijgedragen tot de opbouw van het land.

De bosexploitatie ging echter steeds met grote moeilijkheden gepaard en van een doorlopend lonende houtexploitatie is tot aan het uitbreken van de oorlog feitelijk geen sprake geweest. Bovendien kon wegens het om bezuinigingsredenen opheffen van de technische dienst voor het boswezen de verhoging van de economische waarde der gunstigst gelegen bossen door verjonging en vernieuwing geen doorgang vinden.

Een nadeel van de Surinaamse bossen is, dat hierin alle soorten voorkomen, die echter zeer verspreid staan, hetgeen de aankap bemoeilijkt, terwijl de transportmoeilijkheden groot zijn.

Uitvoer van hout.

De export bepaalde zich voor de oorlog uitsluitend tot bepaalde soorten paalhout, waarvoor het Surinaamse hardhout zeer geschikt is. Tropisch Surinaams bouwhout kan niet concurreren tegen houtsoorten uit de gematigde luchtstreken. In 1945 kwam er een opleving in de houtexploitatie, als gevolg van de toegenomen vraag voor export, die naar het zich laat aanzien, wel vele jaren zal aanhouden, en waardoor de Surinaamse houtsoorten dus de gelegenheid zullen krijgen bekendheid op de buitenlandse markt te verwerven. Behalve voor paalhout (in het biezonder de soorten groenhout, basralocus, mara) bestaat belangstelling voor andere soorten ten behoeve van meubelhout en parketvloeren, waarvoor hardhout als krappa, locus, bruinhout, bolletrie, kopie en wana in aanmerking komen.

Ook zachthout, zoals baboen en possentrie, komt voor meubelfabricage en ook voor triplexfabricage in aanmerking.

Men heeft uiteraard met gebrek aan scheepsruimte te kampen. Uitbreiding van het aantal zaagmolens met moderne installaties, die de gehele houtverwerking ter plaatse kunnen uitvoeren, zou niet alleen aan het gebrek aan transportgelegenheid tegemoetkomen, maar ook door vrachtbesparing de concurrentiemogelijkheden van het Surinaamse hout aanmerkelijk doen toenemen.

Van particuliere zijde bestaan thans plannen tot stichting van een zagerij met timmerfabriek en een triplexfabriek.

De balatawinning, die in vroeger tijden van zeer grote betekenis was, boette haar belang voor de Surinaamse volkshuishouding vrijwel geheel in. Na 1926 was de productie van balata, die vroeger voor de exploitanten en voor de bevolking, en ook voor de Regering in de vorm van rechten, die op het bedrijf werden geheven, behoorlijke inkomsten opleverde, niet meer lonend en de meeste bedrijven staakten de exploitatie. Gedurende de oorlog werd de balatawinning wederom een weinig leven ingeblazen, doordat het product voor rekening van de Amerikaanse regering werd opgekocht. De prijs, die in 1938 f 1,12 per kg bedroeg, steeg met 100% (vastgesteld prijs US $ 0.55 per pound).

Toch liep de productie, die in 1943 nog 300 ton bedroeg, achteruit, doordat in 1944 onbekende bosstreken werden geëxploiteerd, hetgeen tot grote verliezen aanleiding gaf. In 1944 werd slechts 195 ton te Paramaribo aangebracht, terwijl in 1945 toen de Amerikaanse regering haar aankopen stopzette nog 193 ton werd verzameld.

Mijnbouw.

Welke andere delfstoffen zich, behalve bauxiet en goud, in voldoende exploiteerbare hoeveelheden in de bodem van Suriname bevinden, is weinig bekend, hetgeen wellicht moet worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat van verschillende onderzoekingen de resultaten niet zijn gepubliceerd.

Zo werden grote verwachtingen gekoesterd van een onderzoek naar petroleum door de Surinaamse Petroleum Maatschappij, die echter na luttele jaren wederom van het toneel verdween, zonder op tastbare resultaten te kunnen wijzen.

Over het voorkomen van ijzererts is iets meer bekend geworden.

Omtrent de mogelijkheid om tot oprichting van een hoogovenbedrijf in Suriname te komen, dat de in het Donderbarigebergte voorkomende ijzererts (ijzerrijke laterieten) wegens het niet-voorkomen van steenkool met houtskool zou moeten reduceren, zijn verschillende malen gunstige meningen gepubliceerd, doch de ongunstige ligging en vervoersmogelijkheden zullen wel de hoofdoorzaak zijn geweest, dat hiervan niets is gekomen.

Voorts zijn nog kleine hoeveelheden lood, kwikzilvererts en mica, alsmede kleine diamantjes aangetroffen, doch het kwam nimmer tot verdere exploitatie.

De enige vorm van mijnbouw, die tot ontwikkeling is gekomen, is het bauxietbedrijf, waarin enige duizenden arbeiders werkzaam zijn.

Het aluminiumerts komt in Suriname aan de oppervlakte of met een slechts geringe grondbedekking voor en de toenemende betekenis van aluminium heeft lonende exploitatie mogelijk gemaakt.

De betekenis van de bauxietwinning voor de Surinaamse volkshuishouding dient men echter niet te overschatten, omdat de voornaamste concessies worden geëxploiteerd door de Surinaamse Bauxiet Mij, die geheel in handen is van de Amerikaanse Aluminium Coy, welk concern de financiële voordelen van het bedrijf toevloeien.

Voor Suriname ligt de betekenis van de bauxietontginning in de rechten en belastingen, die de staatskas ten goede komen en de welvaart, die in de vorm van lonen, salarissen en sociale verzorging aan de bevolking ten goede komt.

Moengo, het belangrijkste centrum der bauxietwinning, is een modern plaatsje van 1.500 inwoners met ruim gebouwde moderne huizen, electriciteit en waterleiding, hospitaal en goede sport- en recreatiegelegenheden, hetgeen dit oord tot een gewild vacantieverblijf voor vele Surinamers heeft gemaakt.

Echter mag niet uit het oog worden verloren, dat de economische ontwikkeling van Suriname door de opbloei van het bauxietbedrijf zeer eenzijdig is geworden. Voor de cultures heeft dit ernstige gevolgen gehad, waardoor de economische basis van het land ontegenzeggelijk is versmald. De door Suriname naar Amerika verscheepte hoeveelheden bauxiet leverden circa 60% van de totale Amerikaanse aanvoer van dit erts. Ook worden geringe hoeveelheden voor chemische doeleinden gebruikt, zoals voor de vervaardiging van aluin en voor reinigings- en ontkleuringsprocessen in suiker- en olieraffinaderijen.

De enorme toename van de productie gedurende de oorlogsjaren blijkt uit de volgende uitvoercijfers in tonnen:

	Sur. Bauxiet Mij	Billiton Mij
1939	504.062	—
1940	615.434	—
1941	1.093.765	—
1942	1.227.512	11.018
1943	1.662.766	82.934
1944	644.058	118.092
1945	589.936	100.011
1946 (1e helft)	297.810	—

In 1944 kwam een terugslag, die veroorzaakt werd doordat men tengevolge van het in het begin van de oorlog steeds dreigender wordende duikbotengevaar in Amerika er toe overging 3 fabrieken te bouwen voor verwerking van het in Arkansas gewonnen „low-grade" bauxiet. Hoewel bij de gereedkoming van deze fabrieken het duikbootgevaar bezworen was, stelde men deze bedrijven toch in werking. Bovendien belemmerde gebrek aan scheepsruimte de uitvoer. Het Surinaamse erts heeft een hoog aluminiumgehalte en het bedrijf van de Surinaamse Bauxiet Mij. wordt ondanks de teruggang in 1944 nog uitgebreid, onder meer met een fabriek van gecalcineerde bauxiet, bestemd voor de vervaardiging van slijp- en schuurmiddelen. Een spoorweg naar een nog niet in exploitatie genomen concessiegedeelte is in aanleg. De vooruitzichten voor de bauxietwinning worden over het algemeen zeer gunstig geacht.

De gouddelving heeft geenszins aan de verwachtingen van de eerste kolonisten beantwoord. De wijze van ontginning, welke in Suriname wordt toegepast, is altijd die van handenarbeid geweest. Machinale exploitatie bleek niet lonend te zijn, hetgeen niet wil zeggen, dat een dergelijke exploitatie niet mogelijk is. Vele deskundigen hebben zich voor gemechaniseerde goudwinning uitgesproken, maar de ondeskundigheid van de beheerders der goudmijnmaatschappijen, die kostbare, doch voor de Surinaamse grond ongeschikte machines aanschaften, deden deze pogingen op niets uitlopen.

De vorm, waarin exploitatie thans plaats heeft, is die van het kleinbedrijf door voor zichzelf werkende onderhuurders, die vergunning krijgen om op de goudplacers van de stilgelegde mijnbedrijven te mogen werken tegen vergoeding van 10 à 15% van de opbrengst van het gewonnen goud aan de maatschappij. Voor opvoering van de productie is deze vorm echter weinig geschikt. Productiecijfers over de jaren 1935 tot en met 1945 zijn als volgt (in kg):

1935	353	1941	390
1936	433	1942	245
1937	397	1943	180
1938	440	1944	178
1939	461	1945	183
1940	450		

Omtrent het teruglopen van de officiële cijfers der goudproductie dient nog te worden opgemerkt, dat gedurende de oorlogsjaren een levendige smokkelhandel in goud bestond, waarbij f 4 à f 5 per gram werd betaald, tegen een officiële prijs van f 1,80 van het Deviezenfonds. De niet-officiële productie komt uiteraard in de cijfers niet tot uitdrukking doch het is wel zeker, dat grote hoeveelheden wederrechtelijk niet bij het Deviezenfonds werden aangeboden. Export van goud kwam tot staan in 1940 toen nog 300 kg ter waarde van f 551.000 werd uitgevoerd. Daarna werd het goud voor rekening van het Deviezenfonds opgekocht.

De toekomst ziet er voor de goudwinning niet rooskleurig uit. Er zijn geen nieuwe ontdekkingen gedaan in de laatste jaren en de bekende gebieden raken langzamerhand uitgeput. Enige goudhoudende hartaders zijn onderzocht, doch voor de exploitatie dient men allereerst de nodige hiervoor geschikte machines te importeren. De N.V. Sarakreek Goudvelden, die reeds over een mechnisch bedrijf beschikt, is voornemens dit uit te breiden. Indien deze pogingen succes hebben, zou men een belangrijke verhoging van de goudproductie tegemoet kunnen zien, waardoor de tot dusver betrekkelijke waarde van Suriname als goudland, aanzienlijk zou kunnen worden verhoogd.

Industrie.

De industrie is in Suriname zeer weinig ontwikkeld. Behalve de reeds in het voorafgaande genoemde rijstpellerijen, olieslagerijen en een zestal houtzaagmolens, vindt men te Paramaribo een goed geoutilleerd gas- en electriciteitsbedrijf, een fabriek voor het maken van ijs- en mineraal water, een tweetal lucifersfabriekjes, een sigarettenfabriek en een zeepfabriekje. Voorts is er ook een kleine steenbakkerij.

De sigarettenfabriek is het eigendom van de British American Tobacco Cy; het bedrijf heeft 60 personen in dienst. In 1945 bedroeg de productie 36 millioen stuks, waarvoor gedeeltelijk Surinaamse tabak werd gebruikt. Door het importverbod van lucifers hadden de beide lucifersfabriekjes hun handen vol om aan de locale vraag te voldoen. De productiecapaciteit van de ijsfabriek bedraagt 20 ton per etmaal.

De zes houtzagerijen hebben meer bestellingen dan zij kunnen uitvoeren, omdat de aanvoer van hout onvoldoende is wegens het gebrek aan werkkrachten. De tijd voor industrialisatie van het land lijkt nog niet aangebroken, eensdeels door het gebrek aan werkkrachten, anderdeels door de betrekkelijk geringe koopkracht der bevolking.

Handel.

De binnenlandse handel is uiteraard weinig ontwikkeld, omdat er buiten Paramaribo slechts weinig centra van belang zijn. Zij beperkt zich tot de opkoop van rijst in Nickerie, cocosolie in Coronie en plantageproducten ter wederverkoop te Paramaribo, alsmede de distributie der ingevoerde goederen. Ook de buitenlandse handel is door het ontbreken van een achterland voor doorvoer en een industrie, die afzet voor haar producten zoekt, eenvoudig van karakter. Het gaat hier om de invoer van vele producten ter voorziening in de plaatselijke behoeften en de uitvoer der landsproducten. De handelsbalans is sterk passief.

Slechts in de jaren 1913—1919, 1923, 1925, 1927, 1928, 1937, 1939 en 1941 gaf zij een uitvoersaldo te zien. Over de laatste 10 jaren vóór de oorlog (1940 tot en met 1949) bedroeg het invoersaldo meer dan 6 millioen gulden, over 1940 tot en met 1945 was dit 23½ millioen gulden.

De volledige cijfers over deze jaren volgen hieronder (in duizenden guldens):

	Invoer	Uitvoer
1930	9.188	8.390
1931	6.627	6.018
1932	5.650	4.616
1933	4.899	3.802
1934	5.359	4.323
1935	5.418	3.917
1936	5.752	5.181
1937	6.867	7.613
1938	6.762	6.531
1939	7.882	7.899
1940	8.622	7.871
1941	9.503	11.399
1942	14.718	12.510
1943	22.752	14.174
1944	15.645	6.881
1945	12.627	7.432

De opbloei van het bauxietbedrijf als belangrijkste onderdeel der Surinaamse volkshuishouding, heeft een steeds verdergaande concentratie van de import- en exporthandel van Suriname op de Verenigde Staten tengevolge gehad, ten nadele van Nederland, welke ontwikkeling, die reeds in het begin der jaren dertig een aanvang nam, door het afbreken van de verbindingen met het Moederland voltooid werd. In 1935 waren de aandelen van de Verenigde Staten en Nederland in de Surinaamse import respectievelijk 19 en 39%. In 1939 waren deze cijfers 30 en 34%. Bij de exporten spreekt het verschil, als gevolg van de verlegging van het accent naar de bauxietuitvoer ten koste van de agrarische producten, nog veel sterker.

Van de export in 1935 was 47% voor de Verenigde Staten bestemd; in 1939 was dit 72%.

Het percentage, dat van de totale uitvoer naar Nederland ging, liep in die jaren van 44 tot 16½ terug.

Het eenzijdig karakter van de Surinaamse uitvoer blijkt uit het feit, dat de uitvoer van bauxiet in 1944 en 1945 90% van de totale export uitmaakte. De verhogingen der importen na 1942 moeten voor een groot deel worden toegeschreven aan de aanschaffing van diverse benodigdheden ten behoeve der bauxietmijnencentra.

Medio 1940 werd de invoer, ter besparing van deviezen, aan quota onderhevig gemaakt, gebaseerd op de invoer van 1939 en welke quota elk jaar werden herzien in verband met de beschikbare deviezen.

Verkeer en scheepvaart.

Suriname ligt buiten de grote scheepvaartroutes der wereld, en schepen lopen er alleen aan ten behoeve van de in- en uitvoer van het land zelf. Hiertoe behoren de schepen van de Alcoa SS. Cy en de K.N.S.M. In October 1945 kwam het eerste schip van de laatste maatschappij uit Nederland te Paramaribo. De dienst werd in 1946 hervat. Kustvaartdiensten ten behoeve der verbindingen met de naburige landen worden onderhouden door de K.N.S.M. en het Gemengd Bedrijf Vaartuigendienst. Er zijn diensten van Paramaribo naar Curaçao, La Guayra (Venezuela), Port of Spain (Trinidad), Georgetown (Br. Guyana) en Cayenne (Frans Guyana).

Voor de kleine schepen, die op deze diensten worden gebruikt, is het ook mogelijk de havens van relatief geringe betekenis aan de Surinaamse kust zoals Albina, Coronie en Nieuw Nickerie — aan te doen. De zeeweg van Paramaribo is verbeterd door uitbaggering van de Surinamerivier, waardoor een vaargeul van 6 m diepte met eb en 8 m diepte met vloed werd verkregen met een breedte van circa 100 m.

Passagiersvervoer geschiedt hoofdzakelijk per vliegtuig. De K.L.M. en de Pan American Airways onderhouden diensten tussen Paramaribo (Zanderij) en Miami, Florida. Het ten behoeve der defensie te Zanderij aangelegde vliegveld is een der grootste van Zuid-Amerika.

Er zijn radiotelefonische verbindingen met New York en Amsterdam.

In het binnenland is het wegennet zeer beperkt. Er zijn ongeveer 350 km. verharde wegen in Suriname.

Geld- en kredietwezen.

De Surinaamse bank vervult de functie van circulatiebank en die van voornaamste algemene bank. Zij werkt onder bepalingen vastgesteld bij de Surinaamse bankwet 1928, waarbij haar biljetten tot wettig betaalmiddel werden verklaard. Zij verzorgt het handelscrediet en is ook bevoegd hypothecair crediet te verlenen.

De voorziening van cultuurcrediet geschiedt door de West-Indische Cultuurbank. Door de achteruitgang van het plantagebedrijf en het teveel vastleggen van haar middelen in niet-liquide voorschotten, waarvan de betaling achterwege bleef, heeft zij weinig succes gehad. Thans beperkt zij zich in hoofdzaak tot het financieren van plantages, waarbij zij een overwegend belang verkreeg. In de behoefte van de kleine landbouw voorzien enkele districtsleenbankjes, die met voorschotten van het Gouvernement werken onder leiding van een Districtscommissaris. Als hypothecaire credietgever treedt, behalve particulieren, ook de Koloniale Postspaarbank, die 2/3 van haar inlagen zodanig mag beleggen, als geldschieter op.

In het volkscrediet wordt voorzien door de Banken van Lening en de Pandhuizen, die aan bepaalde voorschriften zijn gebonden.

De pariteit van de Surinaamse gulden bleef op die van vóór de oorlog gehandhaafd: op f 7,58 en 7,68 per £ en f 1,87½ tot f 1,91½ per US $, waardoor na de herwaardering van de Nederlandse gulden deze te Suriname 70¾ tot 71¼ inplaats van pari noteerde. Tegen het herstel der pariteit met het moederland, hetgeen voor Suriname als importland van Noord- en Zuidamerikaanse goederen een devaluatie zou betekenen, die de kosten van levensonderhoud met circa 40% zou verhogen, bestonden uiteraard grote bezwaren.

Als gevolg van de door de oorlogsconjunctuur gestegen belastingopbrengsten vertoonde de schatkist van Suriname van 1941 tot 1944 overschotten, zodat de tot dusver van het Moederland ontvangen bijdrage niet nodig was. In 1945 toen het totaal der ontvangsten 9½ millioen gulden bedroeg, hetgeen meer dan drie millioen was dan in het voorafgaande jaar, ontstond wederom een tekort. Voor 1946 en 1947 werden voorlopige sluitende begrotingen van 9.7 en 9.1 millioen gulden ingediend. In de laatste begroting is echter een bijdrage van Nederland van f 1 millioen begrepen, die een eerste termijn vormt van de ten laste van het Moederland komende defensiewerken, die in de jaren 1940 tot en met 1944 werden uitgevoerd.

Op 1 Januari 1940 stond er nog f 1 millioen uit aan geconsolideerde schuld op de open markt, benevens die van het Moederland ontvangen Spoorweglening ad f 8½ millioen en een vlottende schuld aan het Rijk van f 9 millioen.

In 1943 werd een 15-jarige 2½% lening aan de markt gebracht van f 4 millioen, waarop voor f 2½ milioen werd ingetekend. De geldmarkt is ruim, op rekening-courant saldi wordt geen rente vergoed.

De bankbiljettencirculatie en deposito's zijn gedurende de oorlogsjaren zeer toegenomen. Toch steeg het dekkingspercentage nog.

Uit het voorgaande blijkt wel, dat de landbouw de voornaamste welvaartsbron van Suriname is en dat, indien men het land tot bloei wil brengen, in de eerste plaats de agrarische sector op een gezonde basis moet worden gebracht. Daarvoor is veel kapitaal en arbeid nodig, waarbij het laatste nog het moeilijkst op te lossen probleem vormt.

De kapitaalsinvestatie in Suriname is steeds onvoldoende geweest. Het gemis aan contact met het buitenland heeft het land bij de onwikkeling in de overige wereld ten achter doen blijven, terwijl ook in het binnenland de verkeersmiddelen gebrekkig zijn. Daarin zal veel geld moeten worden gestoken. Ook op het gebied van de landbouw kan men alleen resultaten verwachten, indien deze op moderne leest wordt geschoeid en de afzet goed wordt georganiseerd. Daartoe is deugdelijke, technische en economische voorlichting onontbeerlijk.

Voor industrialisatie is het moment voor Suriname nog niet gekomen. Slechts die bedrijven, die een economische verwerking der primaire producten, die het land voortbrengt, mogelijk maken, hebben een reden van bestaan.

(E. V.)